

รายวิชา ภาษาไทย

เรื่อง การเขียนย่อความ (๑)

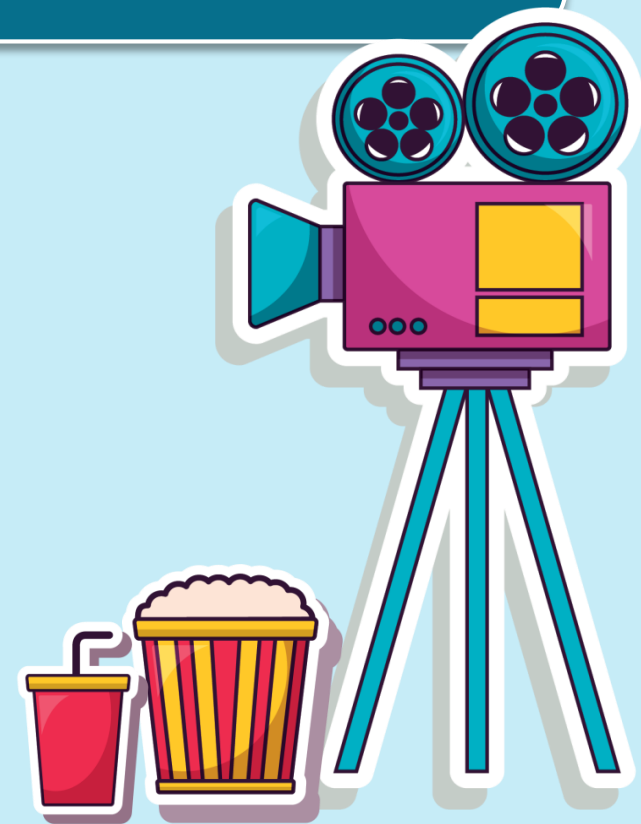
รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

นักเรียนชั้นชอบละคร/ภาพยนตร์

เรื่องใดบ้าง

น้ำใช้ในชีวิตประจำวันของคนเราหลายประการ คือ
ใช้ในการดื่ม การหุงต้ม การชำระสิ่งโสโครกต่าง ๆ
และยังมีประโยชน์แก่ประเทศชาติหลายประการ ได้แก่
การคมนาคม การอุตสาหกรรม การเกษตร การประมง

แต่ปัจจุบัน แม่น้ำลำธารขาดหายไปหลายสาย เพราะ
คนตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งจะมีผลกระทบทำให้โลก
แห้งแล้ง ทำไร่นานาไม่ได้ ทุกวันนี้น้ำลดน้อยลงไปทุกที
เราจึงควรรู้จักวิธีการใช้น้ำ

จากหนังสือ คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรียงความ ย่อความ
และสรุปความของกระทรวงศึกษาธิการ

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนย่อความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

- **การเขียนย่อความ** การเขียนย่อความ คือ การอ่านที่ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของเรื่องแต่ละย่อหน้า แล้วนำมาเรียงใหม่ ให้สั้น กระชับ แต่ยังคงมีเนื้อเรื่องเดิมอยู่โดย และไม่ให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยไม่ให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
- **ส่วนประกอบของย่อความ**
 - ย่อความประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนคำนำ และส่วนเนื้อเรื่อง
 - ส่วนนำเป็นแบบขั้นต้นย่อความเพื่อบอกที่มาของเรื่องให้ผู้อ่านทราบ
 - ส่วนเนื้อเรื่อง เป็นส่วนเนื้อหาที่เรียบเรียงแล้ว มีย่อหน้าเดียว
- **หลักการเขียนย่อความ**

การเขียนย่อความ ควรมีหลักในการเขียน ดังนี้

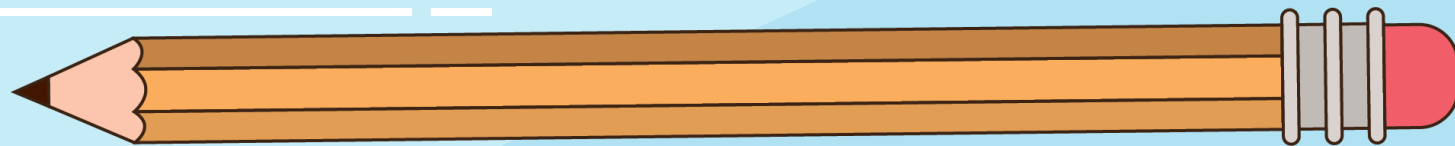
 ๑. อ่านเนื้อเรื่องที่จะย่อให้เข้าใจ โดยอ่านมากกว่า ๑ รอบ จับใจความให้ได้ว่าเรื่องอะไร หรือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และพิจารณาว่าอะไรเป็นใจความสำคัญ อะไรเป็นความประกอบ
 ๒. เมื่อเข้าใจเรื่องแล้ว จึงจับใจความสำคัญทีละย่อหน้า เพราะในหนึ่งย่อหน้า จะมีใจความสำคัญอยู่เพียงใจความเดียว
 ๓. นำใจความสำคัญแต่ละย่อหน้ามาเขียนใหม่ด้วยภาษาของตนเอง โดยคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้
 - ๓.๑ ต้องมีคำนำย่อความตามรูปแบบ
 - ๓.๒ เปลี่ยนสรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ ให้เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้

เรื่อง การเขียนย่อความ (๕ นาที)

การย่อความ

คืออะไร

การย่อความ

คือ การจับใจความสำคัญของเรื่องเดิมมาเขียนใหม่
ให้สั้นกว่าเดิม มีใจความครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อสะดวก
แก่การเข้าใจและการนำไปใช้ โดยใช้สำนวนภาษาของ
ผู้ย่อเอง

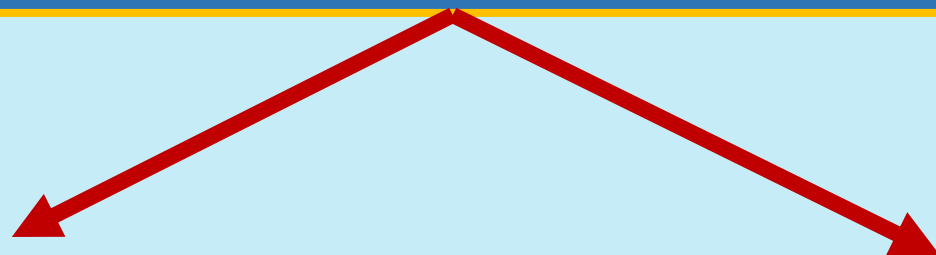
ส่วนประกอบของการย่อความ

มีกี่ส่วน

การย่อความ

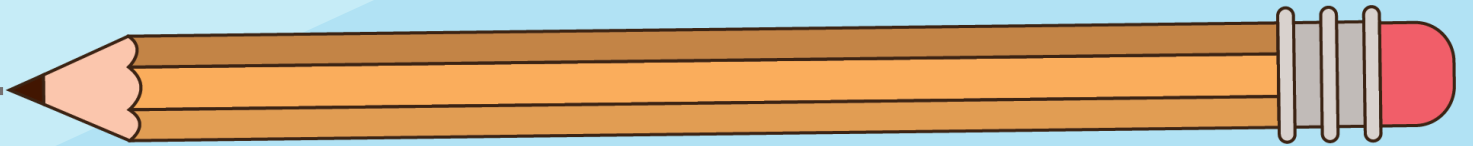
คำนำ

(ที่มาของเรื่อง)

เนื้อเรื่อง

(ข้อความที่เรียบเรียงใหม่)

การเขียนย่อความ มีหลักการเขียนอย่างไร

หลักการเขียนย่อความ

ทำความเข้าใจและจับประเด็นเรื่องที่จะ
ย่อให้เกิดความเข้าใจ

(ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร)

หลักการเขียนย่อความ

เรียบเรียงใจความที่สำคัญ ด้วยภาษาของตนเอง เชื่อมโยงเนื้อความให้มีความสัมพันธ์กัน เป็นเหตุ-ผล ตามลำดับที่เหมาะสม และครบถ้วน

หลักการเขียนย่อความ

ไม่ใช่อักษรย่อ หรือคำย่อ เว้นแต่อักษรย่อ หรือคำย่อนั้นเป็นที่ เข้าใจและยอมรับใช้กันทั่วไปแล้ว
เช่น พ.ศ. , ร.ส.พ., ฯลฯ

หลักการเขียนย่อความ

เปลี่ยนคำสรรพนามจากบุรุษที่ ๑, ๒
เป็นบุรุษที่ ๓
เพราะผู้ย่อทำหน้าที่เล่าต่อ

หลักการเขียนย่อความ

หากเนื้อความเป็นบทร้อยกรอง

ให้ถอดความเป็นร้อยแก้วก่อน แล้วจึงย่อความ

หลักการเขียนย่อความ

ถ้ามีคำราชาศัพท์ให้คงไว้
ไม่ต้องแปลเป็นคำสามัญ

หลักการเขียนย่อความ

เครื่องหมายใด ๆ ที่มีอยู่ในข้อความเดิม
เช่น เครื่องหมายคำพูด จะไม่ใช่ในย่อความ
ให้ย่อรวมกันไป ไม่แยกกล่าวหรือขึ้นบรรทัดใหม่

หลักการเขียนย่อความ

ข้อความที่ย่อแล้วให้เขียนต่อเนื่องกัน

โดยใช้คำเชื่อม เพื่อให้ความกระชับ สัมพันธ์กัน

หลักการเขียนย่อความ

เขียนเรียบเรียงเนื้อเรื่องที่ย่อแล้ว เป็นย่อหน้าเดียว
มีความยาวประมาณ ๑ ใน ๔ ของเนื้อเรื่องเดิม

รูปแบบของการเขียน

ย่อความ

ย่อความจากบทร้อยกรอง

ย่อความจากบทความ สาระคดี
เรื่องสั้น นิทาน

ย่อความจากพระราชดำรัส
พระบรมราโชวาทโอวาท ปาฐกถา สุนทรพจน์

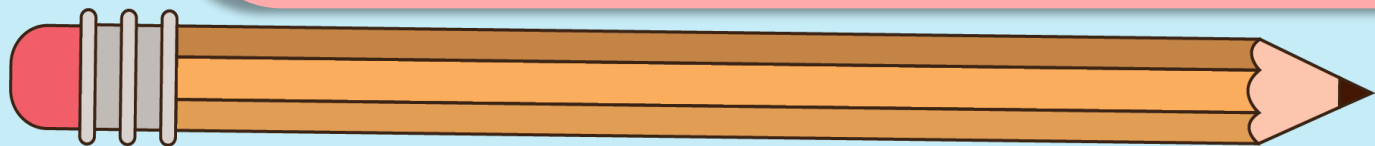
ย่อความจากข่าว

กิจกรรม

ผู้เขียนชาวนู การเขียนย่อความ

ย่อความจากบทร้อยกรอง

ย่อ _____ (ประเภทของบทร้อยกรอง) เรื่อง _____ ตอน _____
ของ _____ จากหนังสือ _____ หน้า _____ ความว่า
_____ (ข้อความ) _____

ย่อความจากบทความ สารคดี เรื่องสั้น นิทาน

ย่อความเรื่อง _____ ของ _____ จาก _____
หน้า _____ ความว่า _____
(ข้อความ) _____

ย่อความจากข่าว

ย่อข่าวเรื่อง _____ จาก _____
ฉบับวันที่ _____ ความว่า
(ข้อความ) _____

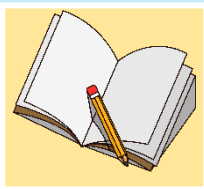
ย่อความจากพระราชดำรัส พระบรมราโชวาท
โอวาท ปาฐกถา สุนทรพจน์

ย่อ _____ (ประเภทของงาน) _____ ของ _____ พระราชทานแก่/
กล่าวแก่/แสดงแก่ _____ (ใคร) _____ เรื่อง _____ เนื่องในงาน _____
ณ _____ วัน เดือน ปี _____ ความว่า
_____ (ข้อความ) _____

การเขียนย่อความ

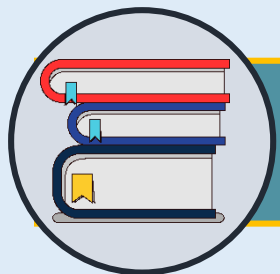
การย่อความ เป็นการจับใจความสำคัญ จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ได้อ่านได้ฟัง หรือได้ดูมา แล้วนำมาเรียบเรียงให้ได้ใจความครบถ้วน สั้น กระชับ ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การเขียนย่อความ (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้เรื่อง การเขียนย่อความ (๒)

กระดาษร่างแบบ ปากกาเคมี ๓ สี

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

